

SREČANJE REGIONALNEGA SVETA OCLC EMEA

Prvega srečanja Regionalnega sveta OCLC EMEA (Europe, Middle East and Africa) v kongresnem centru CORPUS v Leidnu na Nizozemskem se je udeležilo preko sto knjižničarjev, pretežno direktorjev večjih knjižnic iz Evrope, Srednjega vzhoda in Afrike.¹

Na delavnici na temo Storitve upravljanja *Web-scale*: storitve naslednje generacije za upravljanje knjižnic (*Web-scale Management Services: a truly "next-generation" of library management services*)² je **Andrew Pace** (izvršni direktor za omrežne knjižnične servise v OCLC) predstavil najnovejšo *web-scale* OCLC-ja za avtomatizacijo izposoje ter nabave tiskanih in elektronskih virov, vključno z upravljanjem licenčnih pogodb. Arhitektura sistema vsebuje več ravni (aplikacije, servise, podatke) in je v celoti zasnovana na spletnih tehnologijah. Ena od prednosti je, da bo razvojnim skupinam v knjižnicah omogočala samostojno prilagajanje in nadgrajevanje aplikacij za lokalne potrebe knjižnic. V ZDA bodo aplikacije na voljo že junija 2010, za uporabnike zunaj ZDA pa v letu 2011. V nadaljevanju je predstavnik OCLC-ja iz Evrope predstavil štiri OCLC-jeve knjižnične sisteme za lokalno avtomatizacijo, ki jih uporablja 1.000 knjižnic. Aplikacije vsebujejo številne funkcije, zato prehod ne bo enostaven, ampak postopen in bo trajal dalj časa (od 5 do 10 let). Poslovni model ne bo več temeljil na plačilu začetne licence in kasnejšega letnega vzdrževanja, ampak na naročnini.

Srečanje sta odprla **Rein van Charldorp** (direktor OCLC EMEA) in **Berndt Dugall** (predsednik Regionalnega sveta OCLC EMEA). Sledilo je vabljen predavanje **Jana Alemana** (direktor in soustanovitelj firme Servoy) na temo Računalništvo v oblaku: Kaj je to in kakšen je njegov vpliv za knjižnice (*Cloud Computing, what is it and what is the impact for libraries*).³ Računalništvo v oblaku (angl. *cloud computing*) pomeni centralizacijo računalniških zmogljivosti, odpravo lokalnih strežnikov in souporabo računalniških virov. Predstavil je prednosti z vidika stroškov, zanesljivosti, vzdrževanja programske opreme itd., obenem pa omenil tudi izzive, kot so varnost, lastništvo podatkov, nahajališče podatkov, razpoložljivost ter zmogljivost. Navedel je nekaj primerov z različnih področij in tudi prednosti za knjižnice: lažje objavljanje

informacij, lažja souporaba informacij med knjižnicami in uporabniki, širši dostop do uporabnikov, nižji stroški (za strojno in programsko opremo ter za vzdrževanje, ni stroškov nameščanja programske opreme), manjša poraba energije in nižji stroški potovanj. O centralizaciji servisov preko spleta, ki jih ponuja OCLC, je govoril **Matt Goldner** (OCLC),⁴ nato pa sta oba odgovarjala na vprašanja. Kar nekaj knjižničarjev je bilo skeptičnih glede centralizacije podatkov in servisov, največ vprašanj pa je bilo v zvezi z varnostjo in zasebnostjo podatkov.

Po razglasitvi rezultatov volitev v Globalni svet in tem, ki jih bo Svet obravnaval v letu 2010, sta sledila nastopa dveh nizozemskih knjižničarjev, **Erika Boekesteijna** in **Jaapa van de Geera**, ter predvajanje filma o iskanju najboljših knjižničnih praks v svetu (*Shanachie Tour: A search for best practice in libraries around the Globe*).⁵

Drugi dan srečanja smo najprej poslušali predstavitev predsednika OCLC **Jayja Jordana** o ključnih vidikih OCLC v regiji EMEA (*Key Perspectives from OCLC in EMEA*),⁶ čemur je sledila panelna diskusija drugih vodilnih v OCLC. O storitvah upravljanja *web-scale* (*Web-Scale Management Services*) je govoril **Andrew Pace**, o družabnih stikih s člani (*Social Contact with Members*) **George Needham** (podpredsednik, Globalni svet in Regionalni svet), o Svetu za politiko uporabe zapisov (*Record Use Policy Council*) pa podpredsednica **Karen Calhoun** o WorldCatu in metapodatkovnih storitvah.

V nadaljevanju smo se razdelili v štiri skupine, predstavniki OCLC in Regionalnega sveta pa so predstavili teme, ki jih bo obravnaval Globalni svet: diferencirano zaračunavanje storitev OCLC-ja, prednosti članstva v OCLC, Svet za politiko uporabe zapisov ter komunikacije in svetovalne skupine OCLC.

Udeležila sem se skupine, kjer sta **Raymond Berard** (ABES, član Sveta) in **Karen Calhoun** predstavila priprave nove politike pri uporabi zapisov, ki naj bi zagotovila integriteto kooperative OCLC.⁷

Upravni odbor (Board of Trustees) je septembra 2009 imenoval Svet za politiko uporabe zapisov, ki je

pripravljajl osnutek nove politike od januarja do marca 2010 in ga nato aprila predal Upravnemu odboru. Ta ga je posredoval Globalnemu svetu in regionalnim svetom. Aprila in maja so vključili dopolnitve, ki so jih predlagali člani, konec maja pa je dokument ponovno predan Upravnemu odboru.

Pri pripravi je Svet za politiko uporabe zapisov izhajal iz kooperative OCLC, ki jo tvorijo člani OCLC, korporacija OCLC ter upravna struktura OCLC (Upravni odbor, Globalni svet in regionalni sveti). OCLC in njegovi servisi temeljijo na WorldCat-u, ki je največja bibliografska baza podatkov z največ podatki o zalogi. Predlog nove politike uporabe zapisov je Svet zasnoval na dobrih praksah in vzajemnem zaupanju OCLC-ja in članov ter na razumevanju pravic in odgovornosti članov. Izhodišče je baza podatkov WorldCat kot celota in ne kot posamični zapis, prav tako ni ločevanja med originalno kreiranimi in prevzetimi zapisi. Člani OCLC bodo zapise lahko posredovali drugim knjižnicam in znanstvenim institucijam ali organizacijam, s katerimi sodelujejo. Ločen dokument bo obravnaval, kako bodo tretje osebe zapise lahko uporabljale v komercialne namene. Svet za politiko uporabe zapisov se bo zavzemal za redno posodabljanje politike, predvidel pa bo tudi postopke za primer, da bi člani neustrezno uporabili zapise; za reševanje konfliktnih situacij pa je predviden Globalni svet. Dokument bo vseboval določila o tem, kakšne so pravice in obveznosti članov, kako lahko tretje osebe sprejemljivo uporabijo zapise za potrebe članov, kakšne so odgovornosti OCLC-ja ter kakšen je postopek dopolnjevanja dokumenta (<http://www.oclc.org/worldcat/catalog/policy/default.htm>).

Sledila sta poročilo vseh štirih skupin ter zaključek srečanja.

Opombe

- 1 http://www.oclc.org/uk/en/enews/2010/15/en_council.htm?utm_source=WhatCountsEmail&utm_medium=Europe+-+English&utm_campaign=Europe+Newsletter+-+English+%28EN%29
- 2 http://www5.oclc.org/downloads/presentations/EMEA_Regional_Council_2010/EMEARC_WMS_Workshop.pdf
- 3 http://www5.oclc.org/downloads/presentations/EMEA_Regional_Council_2010/oclc_jan_aleman.pdf
- 4 http://www5.oclc.org/downloads/presentations/EMEA_Regional_Council_2010/matt.pdf
- 5 <http://wordpress.shanachietour.com/about/>
- 6 http://www5.oclc.org/downloads/presentations/EMEA_Regional_Council_2010/EMEARC_25_Feb_2010_conference.pdf
- 7 http://www5.oclc.org/downloads/presentations/EMEA_Regional_Council_2010/KC_EMEA_Briefing_on_Record_Use_Breakout.pdf

Marta Seljak